

Zorginstituut Nederland

202200586

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg
Procesondersteuning

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
Info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2022051109

Datum 13 december 2022
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 van de Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2022035097

Onze referentie
2022051109

Uw referentie
202200586

Uw brieven van
30 augustus en
6 december 2022

Geachte mevrouw

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken ontvangen.

Uit het verslag en de aanvullende stukken komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien.

Wel merkt het Zorginstituut op dat de constatering tijdens de hoorzitting over het feit dat verzoekster niet voldoet aan de voorwaarden voor vergoeding van het geneesmiddel Depo-Provera® juist is. Het voorlopig advies dat verzoekster aanspraak kan maken op vergoeding van dit geneesmiddel bevat een verschrijving. Voor het overige kunt u het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Hoogachtend,

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 30 augustus 2022 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een hoog-/laag bed en matras en het geneesmiddel Depo-Provera®.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg en farmaceutische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster is 53 jaar en gebruikt volgens haar huisarts al meer dan 10 jaar Depo-Provera® voor de indicatie hypermenorroe/pijnlachten. Haar bloedingen zijn onregelmatig en duren soms twee weken. Verzoekster mist haar vier ledematen. Door deze handicap kan zij geen broek dragen en maandverband is voor haar om hygiënische redenen niet geschikt. Depo-Provera® wordt vergoed bij bloedarmoede door menorrhagie wanneer de hemoglobine (Hb)-waarde lager is dan 7,5 mmol/L. In 2021 was de Hb-waarde van de verzoekster 7,7 mmol/L, het is niet bekend wat de Hb was voordat zij begon met Depo-Provera®.

Verweerder wijst de vergoeding van Depo-Provera® af. Verweerder voert hierbij aan dat vergoeding van anticonceptiva mogelijk is indien het hemoglobinegehalte van het bloed minder bedraagt dan 7,5 mmol/L. Bij verzoekster was deze waarde in 2021 7,7 mmol/l. Daarnaast geeft verweerder aan dat in een NHG-richtlijn wordt geadviseerd bij de leeftijd van 52 jaar te stoppen met anticonceptiva.

Verzoekster heeft bij verweerder ook een tweepersoons hoog-/laag met op maat gemaakt matras aangevraagd. Verzoekster moet zelfstandig uit bed kunnen komen. Met een antidecubitus matras of luchtmatras lukt dit niet. Het aangeschafte bed is op maat gemaakt en geschikt voor personen tot 500 kilo. Omdat de echtgenoot van verzoekster naast haar slaapt is een tweepersoons uitvoering aangeschaft bij een niet-gecontracteerde leverancier.

Verzoekster voert aan dat voor haar echtgenoot een goede slaap/lighouding noodzakelijk omdat hij poly-artrose en chronische tendinitisklachten heeft.

Hierdoor ervaart hij zenuwpijnen twintig keer erger dan iemand anders. Ook is de echtgenoot van verzoekster vanwege artrose al dertig keer geopereerd en zullen zeker nog drie operaties moeten volgen.

Verweerder heeft het verzoek afgewezen. Verweerder voert aan dat vaststaat dat verzoekster redelijkerwijs is aangewezen op het hoog-/laag bed en matras in speciale uitvoering. De echtgenoot van verzoekster heeft echter geen indicatie voor het hoog-/laag bed en matras. Omdat het hulpmiddel is aangeschaft bij een niet-gecontracteerde leverancier wil verweerder daarom alleen het marktconforme tarief voor een eenpersoons hoog-/laag bed en matras vergoeden. Het vergoeden van het marktconforme tarief van een tweepersoons hoog-/laag bed en matras acht verweerder niet doelmatig.

Juridisch kader

Depo-Provera®

Geneesmiddelen die zijn opgenomen in het Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS) komen voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.¹ Voor sommige geneesmiddelen gelden extra voorwaarden voor vergoeding. Deze geneesmiddelen zijn opgenomen op Bijlage 2 bij de Regeling zorgverzekering (Rzv).

Depo-Provera® is een anticonceptiva en is opgenomen in het GVS. Anticonceptiva zijn opgenomen op Bijlage 2 bij de Rzv en komen alleen voor vergoeding in aanmerking in geval van een verzekerde:

- jonger dan eenentwintig jaar,
- ter behandeling van endometriose indien de verzekerde hierop is aangewezen overeenkomstig de richtlijnen die in Nederland door de desbetreffende beroepsgroepen zijn aanvaard, of
- ter behandeling van menorrhagie waarbij sprake is van bloedarmoede, inhoudende een hemoglobinewaarde die lager is dan de referentiewaarden zoals gehanteerd in de richtlijnen van de desbetreffende beroepsgroepen.

Bed in speciale uitvoering

Een hoog/laag bed is een bed in speciale uitvoering. Een bed in speciale uitvoering, met inbegrip van het daarvoor bestemde matras, valt onder de functiegerichte aanspraak van artikel 2.17, eerste lid, onder a van de Rzv.

Uit de toelichting bij artikel 2.17 van de Rzv blijkt dat een verzekerde slechts is aangewezen op een bed in speciale uitvoering als sprake is van volledige ADL-zorg op bed of een combinatie van gedeeltelijke ADL-zorg op bed en verpleegkundige of verzorgende handelingen op bed op meerdere momenten gedurende de dag. Onder ADL-zorg wordt verstaan wassen en aan- en uitkleden. Voorbeelden van verpleegkundige handelingen zijn onder andere wondverzorging en katheteriseren; bij verzorgende handelingen moet onder andere gedacht worden aan hulp bij het gebruik van incontinentiemateriaal. Vage klachten of rugpijnklachten van al dan niet bekende aard vormen geen indicatie voor een aangepast bed of matras.

Als geen sprake is van verzorging of verpleging op bed dan kunnen de hulpmiddelen genoemd in artikel 2.17, eerste lid, onder a van de Rzv, alleen worden verstrekt indien deze noodzakelijk zijn ter bewaring van de zelfredzaamheid.

¹ Artikel 2.8, lid 1, sub a, van het Besluit zorgverzekering

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Vergoeding Depo-Provera®

Bij aanvang van de behandeling met Depo-Provera® dient de Hb-waarde onder de referentiewaarde van 7,5 mmol/L te zijn. Aangezien verzoekster al meer dan 10 jaar Depo-Provera® gebruikt, is niet meer na te gaan wat haar Hb-waarde hiervoor was. De klachten van hypermenorroe zijn gestopt na aanvang van Depo-Provera®, waardoor haar Hb-waarde in 2021 waarschijnlijk genormaliseerd is.

Het is onduidelijk of verzoekster momenteel nog steeds een indicatie voor het gebruik van Depo-Provera® heeft. Op basis van beschikbare informatie in het dossier is niet aangetoond dat nog steeds sprake is van hypermenorroe. In 2021 was de Hb-waarde van de verzoekster 7,7 mmol/L. Hiermee wordt niet voldaan aan de voorwaarden voor vergoeding van Depo-Provera®. Daarnaast is verzoekster mogelijk menopauzaal waardoor gestopt kan worden met het gebruik van Depo-Provera®.²

Vergoeding hoog-/laag bed en matras

Uit de voorliggende informatie blijkt dat de indicatie voor een hoog-/laag bed met bijbehorend matras voor verzoekster niet ter discussie staat.

Uit de voorliggende informatie is niet op te maken dat er voor de echtgenoot van verzoekster ook een indicatie bestaat voor een hoog-/laag bed met bijbehorend matras.

De echtgenoot geeft aan dat hij zelf erg last heeft van pezen en spieren en overall artrose heeft. Ook de huisarts geeft aan dat de echtgenoot polyartrose en chronische tendinitisklachten heeft van diverse pezen, waarbij een goede houding/ligpositie de klachten kan reduceren. In een later schrijven vult de echtgenoot aan dat hij naast de polyartrose onder meer een buikwandprobleem, het syndroom van Tietse, fibromyalgie en restless legs heeft. Dit vormt echter geen indicatie voor een bed in speciale uitvoering met daarvoor bestemd matras, zoals bedoeld in de regelgeving.

De vraag is dan of het gevraagde tweepersoons bed met matras doelmatig is. Doelmatigheid alsook de hoogte van een (marktconforme) vergoeding vallen buiten de adviesbevoegdheid van het Zorginstituut.

Wel is het de vraag of verzoekster door haar functiebeperkingen extra c.q. andersoortige aanpassingen aan het bed en/of matras nodig heeft. Verweerder is hier, volgens de voorliggende informatie, niet specifiek op ingegaan.

De leverancier noemt 'maatwerk', maar dat is een breed begrip. Een programma van eisen waaraan het bed en matras minimaal moeten voldoen, ontbreekt bij de voorliggende gegevens (doorgaans wordt dit door een ergotherapeut of een aan een leverancier verbonden zorgverlener opgesteld).

Bij verzoekster zijn haar ledematen als gevolg van softenon niet volledig aangelegd (agenesie/aplasie) en daarnaast heeft ze blijkens de informatie van de huisarts en de echtgenoot nog andere gezondheidsproblemen/functiebeperkingen. Volgens de echtgenoot heeft verzoekster een specifiek op haar lichaamsbouw en lichaamshouding gemaakt bed/matras nodig. Ook geeft de echtgenoot aan dat

² De NHG-standaard 'Anticonceptie' adviseert te stoppen met anticonceptie op de leeftijd van 52 jaar.

<https://richtlijnen.nhg.org/standaarden/anticonceptie>

verzoekster de enige is met deze handicap en dat het bed door geen enkele andere leverancier leverbaar is.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier is niet aangetoond dat verzoekster een voldoet aan de voorwaarden voor vergoeding van Depo-Provera® ten laste van de basisverzekering.

Verzoekster is redelijkerwijs aangewezen op een hoog-/laag bed met bijbehorend matras. Over de hoogte van vergoeding en of het tweepersoons hoog-/laag bed met bijbehorend matras doelmatig is, kan het Zorginstituut niet adviseren.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster kan aanspraak maken op vergoeding van Depo-Provera® ten laste van de basisverzekering. Verzoekster is redelijkerwijs aangewezen op een hoog-/laag bed met bijbehorend matras. Over doelmatigheid en de hoogte van vergoeding kan het Zorginstituut niet adviseren.